

AKNÉ – VYUŽITÍ KRÉMPASTY AKNECOLOR

Hlavní význam má seborea, kterou stimulují zejména androgeny a tlumí estrogény, vliv na ni má i koncentrace 5-alfa-reduktázy, SHBG (z angl. sexual hormone binding globulin – globulin vázající pohlavní hormony), ale také citlivost receptorů mazových žláz aj. Hyperkeratóza ve folikulárním ústí má za následek retenci mazu a vznik primárního projevu akné – komedonu. Následné zmnožení saprofytických anaerobních bakterií *Propionibacterium acnes* ve vlasových folikulech vede ke zvýšení množství jimi produkovaných enzymů, zejména lipáz, které štěpí triacylglyceroly kožního mazu na volné mastné kyseliny. Ty po průniku do dermis působí dráždivě a provokují vznik sekundárních zánětlivých projevů akné. Navíc se zřejmě antigeny propionibakterií podílejí na chronicitě zánětlivých projevů akné. Poruchy buněčné imunity vznikají sekundárně jen u nejtěžších forem v důsledku rozsáhlých zánětlivých změn.

První projevy akné se objevují obvykle v časném období puberty. Obě pohlaví jsou postižena stejně často, avšak u chlapců pozorujeme častěji vznik těžších forem. Akné vzniká dříve u dívek než u chlapců, a jen vzácně se objevuje před 10. rokem věku.

ZÁSADY TERAPIE

Léčba akné má být zahájena v okamžiku výskytu prvních uhříků – jediné tak můžeme zabránit rozvoji těžších forem a případnému jizvení. Hlavní zásadou je vysvětlit pacientovi chronickou podstatu onemocnění a nutnost pravidelného a pečlivého čištění pleti. Lze zdůraznit, že manipulace jako mačkání, škrábání apod. jsou nevhodné a mohou projevy akné

Aplikace barevné tónované krémpasty Aknecolor light + Aknecolor

Krycí efekt po aplikování Aknecolor krémpasty

Obrázek 2: Adekvátní tónování při použití kombinace Aknecolor a Aknecolor Light

Odborná redakce Edukafarm

Akné je často ve společnosti vnímáno jako kosmetický problém, ve skutečnosti je to však chronické zánětlivé onemocnění mazových žláz a vlasových folikulů multifaktoriální etiopatogeneze. Na jeho vzniku se podílí genetická dispozice i faktory životního stylu.

zhoršovat. Prodlužují hojení, vedou ke vzniku sekundární infekce a k progresi do hloubky, ke vzniku jizev a hyperpigmentací.

Je potřebné vyhnout se faktorům zhoršujícím akné. Důležité je používání kosmetických přípravků testovaných na komedogenitu, ať v rámci pravidelného ošetřování, nebo např. sezonního používání prostředků sluneční ochrany s UV filtry. Zhoršování akné může nastat v horkém dusném prostředí u osob různých profesí a při častém pocení (z různých příčin). Důležitá je též farmakologická anamnéza zaměřená na léky, které by mohly akné zhoršovat, včetně nevhodně volených kontraceptiv.

V méně závažných stádiích akné není pro léčbu potřebné vyšetření u dermatologa. Lze vystačit s vhodně zvolenou čistící kosmetikou (odezva je však často individuální – nutné vyzkoušet alespoň 1 měsíc), popř. s využitím volně prodejných léků pro léčbu lokálních projevů akné. U závažnějších stádií by léčbu měl vždy s ohledem na individuální projevy ordinovat dermatolog.

VOLNĚ PRODEJNÉ LÉKY NA AKNÉ

V současné době jsou k dispozici pouze dvě účinné látky: *benzoylperoxid* a *klotrimazol* ve formě *krémpasty*.

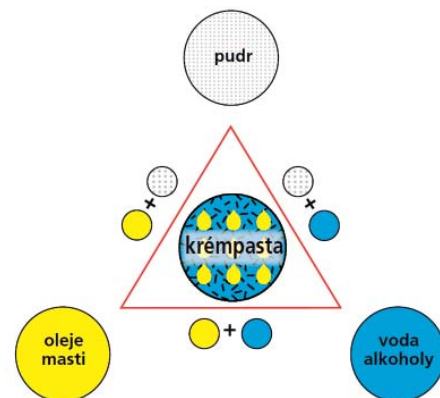
Benzoylperoxid je dostupný v koncentraci 5 % a 10 % a účinkuje zejména antimikrobiálně, ale i keratolyticky a komedolyticky. Působí zejména na zánětlivé projevy akné a jeho výhodou je rychlejší nástup účinku u zánětlivých projevů akné. Jeho nevýhodou je však možná přímá dráždivost pokožky.

Klotrimazol se používá zejména jako antimykotikum, ale vyznačuje se i významným antimikrobiálním účinkem proti *Propionibacterium acnes*.¹ Jedná se o látku velmi dobře na kůži snášenou, která nedráždí ani nemá fototoxické vlastnosti. Velmi důležitou složkou je však použitá galenická forma: krémpasta. Tato jedinečná kombinace spojuje výhody emulzních hydrofilních mastových základů (emulze typu olej ve vodě) s dispergovanou tuhou lékovou formou. Tato léková forma nemá okluzní účinek, je prodyšná, dobře smývateľná, mírně chladí a vysušuje (**obrázek 1**). Jedná se proto o optimální lékovou formu na malé až střední plochy (typicky lokalizované projevy akné).

Krémpasta je kolorovaná pigmentem tělesné barvy, a má proto velmi dobré krycí účinky. Ty tvoří podstatu kosmetického hlediska použití (*make-up*) přípravku Aknecolor. K dispozici jsou dva odstíny – tmavší **Aknecolor** a světlejší varianta **Aknecolor light**. Výhodná je možnost jejich vzájemného míchání, čímž je možné připravit velmi širokou paletu požadovaných odstínů krycí vrstvy (**obrázek 2**).

ZÁVĚR

Kromě jizev zanechává akné hlavně psychické následky v podobě sníženého sebevědomí, což může vést i k depresi (zejména v době dospívání). Cesta postiženého k lékaři však bývá často komplikovaná a preferované jsou možnosti samoléčby. Dobře cílená terapie může ve většině případů úspěšně pomoci.

Obrázek 1: Krémpasta je optimální vehikulum pro lokální léčbu akné: kombinuje výhody tří fází: hydrofilní, lipofilní a tuhé fáze.

Literatura

Huber HP, Nook T. Proof of the effectiveness of a clotrimazole cream paste in acne vulgaris. *Z Hautkr* 1986;61:320–322.